

Regio Midden-Holland

Nieuwsbrief - zomer 2016

INHOUD

Voorwoord	1
Over de samenwerking	2
<i>Resultaten programma's</i>	
Economie, onderwijs en arbeidsmarkt	4
Ruimte en Wonen	6
Verkeer en Vervoer	10
Sociaal Domein	11
Natuur, water en recreatie	12
Cultuur	13

@MiddenHolland

VOORWOORD

Net voor het zomerreces is de strategische agenda voor de regio vastgesteld. Hierin staan de urgente kernpunten, waar de gemeenten in Midden-Holland samen aan willen werken. Aan de raadsleden vragen we na te denken of ze ook zelf aan de lobbydoelen kunnen bijdragen. Als zich een moment voordoet, zijn raadsleden van harte uitgenodigd om de lobbydoelen onder de aandacht te brengen. Gezamenlijk werken we aan succes.

Het bestuurlijk overleg Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt heeft tijdens het triple helix overleg met vertegenwoordigers van bedrijfsleven en onderwijs gesproken over het Randstad Koopstromenonderzoek 2016. Daarnaast hebben de wethouders de regionale kantorenstrategie Midden-Holland geactualiseerd. Deze is onlangs door Gedeputeerde Staten aanvaard. Ook hebben ze hun zorgen t.a.v. Factory Outlet-ontwikkelingen in Zoetermeer aangegeven bij GS.

Het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen heeft het 'Convenant Uitstroom opvang en zorg regio Midden-Holland' ondertekend. Ook zorgt het overleg voor inbreng bij het meerjaren investeringsprogramma Ruimte en Transport (MIRT) van het Rijk. Tevens kan ik aankondigen dat op 21 november een raadsledenavond plaatsvindt met als thema Ruimte en Wonen.

Voor het nationale congres over veenbodemdaling 'Heel Holland Zakt' kwamen begin dit jaar zo veel ideeën binnen, dat er al snel werd besloten om in het najaar nog twee bijeenkomsten te organiseren.

Het bestuurlijk overleg verkeer en vervoer werkt aan het uitvoeringsprogramma van het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan. Ook in deze fase zijn de raden betrokken tijdens de raadsledenbijeenkomst van 5 september jl.

Binnen het sociaal domein is de regio gestart met de learning community Andere handen.

Bij het programma Natuur, Water en Recreatie is gestart met een verkenning erfgoedlijn Hollandse IJssel, samen met maatschappelijke partijen en recreatieondernemers uit alle gemeenten langs de Hollandsche IJssel.

Voor Cultuureducatie met Kwaliteit heeft het ministerie van OCW de nieuwe regeling voor 2017 – 2020 gelanceerd.

Over deze en nog meer onderwerpen leest u in de nieuwsbrief.

Milo Schoenmaker, voorzitter Regio Midden-Holland

Over de samenwerking

VAN DE KLANKBORDGROEP VAN RAADSLEDEN

Op 13 juni heeft de Klankbordgroep weer vergaderd, dit keer was de bijeenkomst in Gouda. De leden van de klankbordgroep hebben aan de hand van presentaties over actuele onderwerpen in de eigen gemeenten informeel gediscussieerd. Doel hiervan was om meer van elkaars werkwijzen en politieke thema's te weten te komen.

Verder is de planning voor 2016 en 2017 vastgesteld. De inhoud wordt verder afgestemd met het DB maar om te voorkomen dat agenda's vollopen worden regionaal de volgende data vrijgehouden:

- maandag 5 september 2016 (Regionaal Verkeers- en Vervoersplan in Gouda);
- maandag 21 november 2016;
- maandag 15 mei 2017;
- maandag 18 september 2017;
- maandag 20 november 2017.

Op 31 mei heeft een delegatie van de klankbordgroep een bezoek gebracht aan de regio IJmond. Raadsagenda's zijn in de IJmond op elkaar afgestemd. Dat zouden we in Midden-Holland ook meer kunnen gaan doen. Besluitvormende raden zouden we op elkaar kunnen gaan afstemmen. Dit zou de volgende raadsperiode kunnen ingaan. Dit idee wordt verder uitgewerkt.

Bij het algemeen bestuur is geconstateerd dat gemeenteraden niet altijd op de hoogte zijn van actuele onderwerpen die spelen. In reactie hierop zien de leden van de klankbordgroep graag dat de 5 bestuurlijke trekkers voorafgaand aan een radenbijeenkomst "rondreizen" langs de 5 gemeenteraden om hen bij te praten over zaken die spelen. De klankbordgroep heeft aan de regiosecretaris gevraagd dit met het algemeen bestuur te bespreken. De klankbordgroep verwacht hiermee meer betrokkenheid van de raden te bewerkstelligen. Dit thema zal de volgende klankbordgroep bijeenkomst met een delegatie van het algemeen bestuur verder worden besproken.

STRATEGISCHE AGENDA MIDDEN- HOLLAND

Midden-Holland bepaalt koers voor de komende jaren

Op 6 juli hebben de gemeenten in Midden-Holland gezamenlijk hun koers voor de komende jaren bepaald door de strategische agenda van de regio vast te stellen. Hierin staan de urgente kernpunten beschreven die we in samenhang als regio willen bereiken en hoe we dat gaan doen.

Zorg voor kwetsbare inwoners, stimuleren van innovatie en duurzaamheid voor ondernemers, een aantrekkelijke woon- en werkomgeving, het stimuleren van recreatie en zorgen voor een goed bereikbare regio zijn onder andere speerpunten waar de focus op ligt.

"We zijn een sterke regio met een krachtig en divers midden- en kleinbedrijf en innovatieve ondernemers, die ervoor zorgen dat we ook in crisistijden sterk blijven. Innovatie en duurzaamheid willen we stimuleren", aldus Milo Schoenmaker, voorzitter van de Regio Midden-Holland. "Samen willen we een aantrekkelijk en gevarieerd woon- en leefklimaat bieden, zodat iedere bewoner, van starter, tot zorgbehoevende, of welvarende hier fijn kan (blijven) wonen en recreëren. We hebben veel mogelijkheden voor bijvoorbeeld fietsen, wandelen en varen met culturele voorzieningen binnen bereik. Met het vaststellen van onze strategische agenda leggen we met elkaar vast dat we vanuit onze eigen krachten opereren en zorgen we dat Midden-Holland ook in de toekomst een aantrekkelijke regio blijft."

Over de samenwerking

Strategische agenda

In de strategische agenda geeft de regio aan te willen zorgen voor kwetsbare inwoners en ontwikkelt een bestendig programma hiervoor. Innovatie en duurzaamheid bieden kansen voor ontwikkeling en groei. Ondernemers willen van elkaar en over nieuwe technieken leren.

Midden-Holland: sterke ondernemers, wonen in stedelijk en landelijk gebied en genieten van natuur en cultuurhistorie

De regio is sterk in innovatie in het MKB, met name in typisch Groene Hart sectoren zoals food(technologie), maakindustrie, zuivel. De regio biedt zich aan als pilot en experimenteerregio voor slim ruimtegebruik, slappe bodem, innovatie en verduurzaming.

Om de bereikbaarheid te vergroten bepleiten de regiogemeenten een verbreding van de A20, realisatie van een volledige aansluiting van de N11 op de A12 (Bodegravenbogen) en verbetering van de bereikbaarheid via de Algeracorridor/-brug.

Ook werken we aan realisatie van een woningvoorraad die aantrekkelijk, duurzaam en toekomstbestendig is en Midden-Holland als 'vitale regio' versterkt. Om meer bezoekers naar de regio te trekken zet de regio in op het vergroten van de mogelijkheden voor fiets-, wandel- en vaarrecreatie.

Lobby

De raden vragen we om de lobby's die we gaan starten ook goed tot zich te nemen. Als zich een moment voordoet, zijn raden van harte uitgenodigd om de lobby tot een succes te brengen, want ook raden hebben diverse ingangen waar mee ze de lobby succesvol kunnen maken. Als hulpmiddel voor de lobby is een (uitvouw)kaartje gemaakt dat ook aan de raadsleden wordt uitgereikt.

De strategische agenda bewees direct al dienst. De provincie heeft de regio uitgenodigd aan te haken bij het regionaal investeringsprogramma 'Investeren in vernieuwen'.

Het biedt ons als samenwerkende gemeenten in deze regio de mogelijkheid om vanuit de strategische agenda Midden-Holland met de provincie het gesprek aan te gaan over onder andere gemeenschappelijke opgaven en ambities en de samenhang met andere regio's. De mogelijkheid om daarbij samen op te trekken met

bijvoorbeeld coalities van publieke en private partijen vormt onderdeel van de economische samenwerking in deze regio.

Resultaten vanuit de programma's

LEES HIER OVER WAARAAN WORDT GEWERKT BINNEN DE PROGRAMMA'S VAN REGIO MIDDEN-HOLLAND... WAT DOET DE REGIO VOOR U?

ECONOMIE, ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

Continuering waardevolle samenwerking met vertegenwoordigers bedrijfsleven en onderwijs

Vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen en uit het bedrijfsleven hebben met de leden van het bestuurlijk overleg Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt overlegd over economische ontwikkelingen, initiatieven en plannen.

De strategische agenda vormt de rode draad in de samenwerking. De kernwoorden van die agenda luiden: Vitaal, Duurzaam en Innovatief. Partijen hebben afgesproken de strategische agenda op de schaal van Midden-Holland als vertrekpunt te hanteren. Voor alle drie partijen van dit overleg is het belangrijk dat met een gezamenlijke en herkenbare agenda wordt gewerkt. Dit maakt in gesprekken met derden, zoals de provincie, duidelijk welke belangen worden behartigd en geeft duidelijke aanspreekpunten. De partijen hebben geconstateerd dat het goed is om vanuit de regionale Midden-Holland-agenda te acteren. Iedere partij blijft daarbij vanuit haar eigen rol acteren.

Waardering voor strategisch karakter van het overleg

De brede agenda met een veelheid van onderwerpen is benoemd als een essentiële meerwaarde van dit overleg. Naast de samenwerking in concrete uitwerkingsprojecten zoals het CIV en een BBL-opleiding Voeding en Proces, moet het strategisch karakter van dit overleg gecontinueerd worden. Informatie-uitwisseling en overleg, ook met de gedeputeerde Ruimte en Economie, is genoemd als belangrijke toegevoegde waarde van het overleg.

Over de uitvoering van die agenda is een aantal concrete afspraken gemaakt:

Concrete stappen invulling verbetering aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt

Enkele concrete projecten waarbij de partijen al samenwerken, zijn het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (www.civsmart.nl) en de verkenningen van ID-college en Wellant-college voor een BBL-opleiding Voeding en proces. Die opleiding is nog niet in de regio aanwezig. Onderzoek heeft laten zien dat bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie nu en in de toekomst behoefte hebben aan personeel veelal op MBO3 en MBO4-niveau. Om in die behoefte te voorzien, verkennen het ID- en het Wellant-college nu de mogelijkheden voor zo'n opleiding. Hiermee geven partijen al invulling aan de afspraak om in 2016 te werken aan verbetering van de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.

Eerste verkenning strategisch speerpunt 'Ontwikkelen van logistieke hotspot'

Eén van de vier speerpunten van de strategische agenda luidt het 'Ontwikkelen van logistieke hotspot'.

In dat verband hebben de voorzitter van dit Bestuurlijk Overleg en de voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Verkeer en Vervoer Midden-Holland in verkennende zin gesproken met vertegenwoordigers van VNO-NCW en Gouda Onderneemt. Dit zal nog een vervolg krijgen. In de vergadering van 26 mei is afgesproken dat wethouder Rik van Woudenberg (gemeente Zuidplas) als vicevoorzitter van het Bestuurlijk Overleg Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt in dat proces een leidende rol zal vervullen.

Resultaten vanuit de programma's

Koopstromenonderzoek 2016

Aansluitend op het eerste gesprek met de vertegenwoordigers van bedrijfsleven en onderwijs in december 2015, is de stand van zaken met betrekking tot het koopstromenonderzoek besproken.

Dit Randstad Koopstromenonderzoek 2016 is een samenwerking tussen de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht. Het doel van dit consumentenonderzoek is om het ruimtelijk koopgedrag van consumenten in kaart te brengen. Dat geeft ook inzicht in het functioneren van winkelcentra.

Tijdens het overleg op 26 mei is afgesproken dat gemeenten en vertegenwoordiging van de detailhandel zullen nagaan of er eventuele extra vragen en locaties voor de uitvoering van dit consumentenonderzoek gewenst zijn.

Meer informatie over het koopstromenonderzoek is te vinden op de [website van Provincie Zuid-Holland](#). De uitkomsten van dit onderzoek zullen worden besproken tijdens het volgend triple helix-overleg met de gedeputeerde Ruimte – Economie, op 12 januari 2017.

Regionale kantorenstrategie Midden-Holland door college Gedeputeerde Staten aanvaard

Regio Midden-Holland heeft de regionale kantorenstrategie Midden-Holland geactualiseerd. Deze is onlangs door Gedeputeerde Staten aanvaard.

De geactualiseerde regionale kantorenstrategie Midden-Holland is door Gedeputeerde Staten aanvaard. Die aanvaarding betekent dat bestemmingsplannen met kantoren die passen binnen de aanvaarde regionale visie, voldoen aan trede 1 van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking en aan de toegestane locaties zoals die zijn vastgelegd in de provinciale Verordening Ruimte. Voor gemeenten biedt dit het voordeel dat zij in de toelichting bij een bestemmingsplan voor kantoorontwikkelingen kunnen vermelden hoe dat plan zich verhoudt tot de geactualiseerde

kantorenvisie. Dit kan een behoorlijke tijdswinst opleveren in te doorlopen procedures bij bestemmingsplannen voor kantoorontwikkelingen.

De aanbiedingsbrief namens het Bestuurlijk Overleg EOA aan het college van Gedeputeerde Staten (GS), de geactualiseerde Regionale kantorenstrategie 2013 – 2030 Midden-Holland (januari 2016) en de aanvaardingsbrief van GS zijn [hier](#) te raadplegen. Enkele [inhoudelijke hoofdlijnen](#) uit de regionale strategie kunt u vinden op de website van Regio Midden-Holland.

Project 'Kom Binnen bij Bedrijven': succesvol in 2016. Vervolg in 2017!

De evaluatie van de open bedrijvendag, Kom binnen bij bedrijven, van april 2016 is dusdanig positief dat het een vervolg krijgt in 2017. Het onderwijs, het bedrijfsleven en drie gemeenten in Midden-Holland (Gouda, Zuidplas, Bodegraven-Reeuwijk) hebben op 7 april 2016 voor het eerst deze open bedrijvendag georganiseerd: 'Kom Binnen bij Bedrijven'. Het project vond ook plaats in het licht van Het Groene Hart werkt. Omdat dit project voor de eerste keer plaatsvond, is gekozen voor een kleinschalige opzet waarbij gemeenten in samenwerking met bedrijfsleven bepaalden of deelname haalbaar was. Het doel van de dag was vooral om de zichtbaarheid van bedrijven te vergroten en werkzoekenden en werkgevers op een laagdrempelige manier bij elkaar te brengen.

Resultaten vanuit de programma's

In de vergadering van het BO EOA van 26 mei vond de evaluatie van het project plaats.

De ervaringen met deze eerste open bedrijvendag in Midden-Holland laten het volgende zien:

Klein begonnen en succesvolle start van deze pilot.

- Prima samenwerking tussen alle partijen.
- Diverse banen en leerwerkplekken zijn op verschillende plaatsen ingevuld.
- Efficiënt om van elkaars kennis gebruik te kunnen maken.
- Pas de communicatie aan op de verschillende doelgroepen.

Een belangrijke inhoudelijke bevinding van deze open bedrijvendag is dat de vraag naar en het aanbod van personeel niet op elkaar aansluiten. Er is een tekort aan technisch geschoold personeel, en een overaanbod van werkzoekenden in de administratieve sector.

De voorbereidingen voor de open bedrijvendag in 2017 zijn inmiddels gestart. De ervaringen zoals opgedaan met de open bedrijvendag 2016 zullen in de voorbereidingen voor 2017 worden meegenomen. De voorbereiding gebeurt door het ID-college, het UWV, het Werkgeversservicepunt en de vijf gemeenten in Midden-Holland, waar mogelijk in samenwerking met Het Groene Hart Werkt.

Midden-Holland tegen plannen ontwikkeling Factory Outlet Center bij Stadshart Zoetermeer

Gemeenten en het bedrijfsleven hebben hun zorgen gedeeld over de mogelijke effecten voor de detailhandel in deze regio als de plannen voor een Factory Outlet Center nabij het Stadshart Zoetermeer gerealiseerd gaan worden.

Voor zover bekend is het de bedoeling om in Zoetermeer op de locatie van een niet goed florerende woonboulevard nabij het stadshart de ontwikkeling mogelijk te maken naar een Factory Outlet Center waarbij 23.000 m² woondetailhandel wordt omgezet naar reguliere detailhandel en 7.000 m² reguliere detailhandel wordt toegevoegd. De komst van een factory outlet centre nabij het Stadshart Zoetermeer zal naar verwachting koopkracht doen weglekken.

Gemeenten zetten samen met ondernemers in op een vitale detailhandelsstructuur. Zij hebben een gezamenlijk belang bij aantrekkelijke centra met een toekomstbestendige detailhandelsstructuur.

Mede op verzoek van enkele gemeenteraden in Midden-Holland is namens het Bestuurlijk Overleg Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt Midden-Holland een [dringend verzoek](#) gedaan aan het college van Gedeputeerde Staten om de bovenregionale afstemming over dit onderwerp te bevorderen en te bewaken. Ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en regionaal besproken vanuit de optiek van instandhouding en bevordering van aantrekkelijke centra met toekomstbestendige detailhandelsstructuur in Midden-Holland.

RUIMTE EN WONEN

Startnotitie Perspectief Groene Hart positief ontvangen

De Stuurgroep Nationaal Landschap Groene Hart heeft een de startnotitie 'Perspectief Groene Hart' laten opstellen. Doel van de startnotitie is om met provincies, gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties in het Groene Hart te komen tot visie op een aantal thema's, die uitgewerkt kunnen worden in de door de provincies en gemeenten op te stellen Omgevingsvisies in het kader van de Omgevingswet.

Het *Groene Hart* van Holland

Het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen heeft de startnotitie positief ontvangen en besloten inhoudelijk bij te dragen aan dit traject, met de regionale strategische agenda als uitgangspunt.

Het streven naar een gedeelde toekomstvisie is het belangrijkste doel van het Perspectief Groene Hart. Maatschappelijke problemen en kansen in het Groene Hart staan centraal. De opbouw van

Resultaten vanuit de programma's

het uiteindelijke Perspectief Groene Hart zal bestaan uit 3 blokken:

- Introductie op het Groene Hart
- Uitwerking van de vijf gekozen thema's; landschap & identiteit, energietransitie, bodemdaling, economie, bereikbaarheid
- "Adresseringsagenda"; agenda voor vervolg met adressering aan andere partijen

De komende maanden gaat de Stuurgroep aan de slag om te komen tot deze gemeenschappelijke toekomstvisie. Dit gebeurt via een participatief proces, gedragen door alle overheden. Nadrukkelijk worden ook andere partijen uit de 'quadruple helixgevraagd' (ondernemers, kennisinstellingen, inwoners) om het Perspectief Groene Hart invulling te geven. De Stuurgroep werkt nu aan de nadere uitwerking en planning van bijeenkomsten. De verwachting is dat de eerste bijeenkomst in september zal plaatsvinden. Lees meer hierover op de website van [Stuurgroep Groene Hart](#).

Inbreng bij actualisering verstedelijkingsagenda netwerk Zuidelijke Randstad en meerjaren investeringsprogramma Rijk

Via de regio Midden-Holland zijn de gemeenten aangehaakt bij de ontwikkelingen in het netwerk Zuidelijke Randstad (voorheen Zuidvleugel). Dit netwerk is een samenwerkingsverband van de gemeenten Den Haag en Rotterdam, de regio's Holland-Rijnland, Drechtsteden, Midden-Holland, Metropoolregio Rotterdam en de provincie Zuid-Holland. Daarnaast zijn gemeenten met meer dan 100.000 inwoners nu in het netwerk vertegenwoordigd. Het netwerk zet in op verdere ontwikkeling van de Zuidelijke Randstad tot een van de economische topregio's van Europa met een aantrekkelijk en samenhangend woon- en vestigingsklimaat.

De verstedelijkingsagenda 2010 – 2020 voor de Zuidelijke Randstad wordt geactualiseerd. In dat kader heeft het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen een aantal punten naar voren gebracht vanuit Midden-Holland.

Zo is het belang aangegeven van een goede verbinding tussen het Randstedelijk en het landschappelijk deel van de Zuidelijke Randstad. En daarmee samenhangend de bereikbaarheid van dit deel van de Zuidelijke Randstad (verbreding van de A20 en de Algeracorridor). Ook is het karakter en de betekenis van Midden-Holland in het grotere geheel van de Zuidelijke Randstad benadrukt. Tevens is aangegeven dat de gemeenten in Midden-Holland hun deel van de woningbouwopgave zullen invullen. De geactualiseerde verstedelijkingsagenda zal aan bod komen in het BO MIRT in oktober 2016.

Het [Bestuurlijk Overleg Meerjaren Investeringsprogramma Ruimte en Transport](#) (BO MIRT) is het jaarlijkse overleg tussen het Rijk (minister van Infrastructuur en Milieu en afhankelijk van onderwerp ook andere ministers zoals die van Wonen) en vertegenwoordigers van de Zuidelijke Randstad (Provincie Zuid-Holland, Rotterdam en Den Haag). In dit overleg stemmen Rijk en de Zuidelijke Randstad af over de benodigde de investeringen in de fysieke leefomgeving.

Ondertekening Convenant Uitstroom opvang en zorg regio Midden-Holland

De leden van het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen hebben het '[Convenant Uitstroom opvang en zorg regio Midden-Holland](#)' ondertekend. Dit convenant bevat afspraken tussen de vijf gemeenten over het beschikbaar stellen van voldoende sociale huurwoningen voor mensen die (moeten) uitstromen uit instellingen voor bijvoorbeeld maatschappelijke opvang, tijdelijk verblijf en beschermd wonen.

De afspraak om een dergelijk convenant af te sluiten, is opgenomen in de [Regionale Agenda Wonen Midden-Holland 2013 – 2019](#). Daarnaast is in het Regionaal Kader Maatschappelijke Zorg Midden-Holland 2013 – 2016 als uitgangspunt van beleid opgenomen dat de mogelijkheden voor huisvesting in de regio zullen worden onderzocht. Dit om de bevordering van de doorstroom vanuit opvanginstellingen te bevorderen. Daarbij gaat het om uitstroom uit instellingen voor maatschappelijke opvang, tijdelijk

Resultaten vanuit de programma's

verblijf en beschermd wonen, en om woningen behoeve van huisvesting van ex-gedetineerden.

Het uitgangspunt is dat mensen zoveel mogelijk zelf via het reguliere woonruimteverdeelsysteem een woning zoeken, maar dat lukt niet iedereen. Daarom hebben de gemeenten met elkaar afgesproken om met de betrokken partijen afspraken te maken over een redelijke verdeling van het benodigde aantal woningen. Voor de toewijzing van de woningen is in de toelichting van het convenant opgenomen dat een huisvestingsverordening voorrang heeft boven een regeling in een convenant.

Een exemplaar van het ondertekende convenant is aan de colleges van burgemeester en wethouders van de vijf gemeenten toegestuurd.

41 woningen beschikbaar te stellen in 2016

In het Convenant Uitstroom opvang en zorg regio Midden-Holland is opgenomen dat de wethouders Wonen jaarlijks een afspraak maken over het regionale totaal aantal beschikbaar te stellen sociale

huurwoningen. De gemeenten hebben die bevoegdheid gemandateerd aan de bestuurders van het regionale overleg Wonen.

Het aantal sociale huurwoningen ter uitvoering van het Convenant Uitstroom opvang en zorg regio Midden-Holland voor 2016 is in het BO Ruimte Wonen van 4 juli vastgesteld op totaal 41.

In het convenant is onder andere afgesproken hoe de uitstroom verloopt. Als iemand moet uitstromen, dient de instelling waar diegene verblijft in overleg met de betrokkene een verzoek in bij de gemeente waar hij of zij naar toe wil. De veronderstelling is dat mensen terug willen naar waar zij vandaan komen. De praktische uitwerking, zoals de wijze waarop een verzoek moet worden ingediend en bij wie (bij gemeente of corporatie) wordt nog nader geregeld in uitvoeringsafspraken. Na een half jaar vindt een eerste evaluatie plaats.

Aankondiging raadsledenavond 21 november

Met de regionale klankbordgroep van raadsleden in Midden-Holland is afgesproken dat er periodiek raadsledenavonden worden georganiseerd rond een regionaal thema. In dit kader vindt op 21 november 2016 een raadsledenavond plaats rond het thema Ruimte en Wonen Midden-Holland. De locatie wordt nog nader bekend gemaakt.

Bestuurlijke Tafel Ruimte en Economie d.d. 7 juli 2016

De bestuurlijke tafel Ruimte en Economie is het halfjaarlijkse overleg van de leden van het bestuurlijk overleg Ruimte en Wonen, aangevuld met de voorzitter van het bestuurlijk overleg Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt, met de gedeputeerde Ruimte, Wonen en Economie (mevr. A. Bom-Lemstra). Op 7 juli 2016 heeft de bestuurlijke tafel Ruimte en Economie plaatsgevonden. Door de bestuurders van de Regio Midden-Holland is de op 6 juli 2016 vastgestelde Strategische Agenda toegelicht. Tevens is gesproken over de uitwerking van de Regionale Agenda Wonen Midden-Holland. De gedeputeerde heeft de startnotitie Perspectief Groene Hart toegelicht, het woonbeleid (prognoses en omgang met nieuwe cijfers), de actualisering provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit en de stand van zaken met betrekking tot de provinciale omgevingsvisie. Met gedeputeerde Bom is afgesproken om na oktober 2016 samen te kijken naar omgevingsvisies, waaronder die van de provincie en het Rijk. Het belang van vraag-gestuurd ontwikkelen is benadrukt. Bij de volgende vergadering zal de voorzitter van het bestuurlijk overleg Verkeer en Vervoer ook betrokken worden.

Regionale Projectenlijst Woningbouw 2016 en Monitor Wonen Midden-Holland 2016

Namens de leden van het Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen zijn de geactualiseerde Regionale Projectenlijst Woningbouw Midden-Holland 2016 en de Monitor Woningbouw Midden-Holland 2016 aan het college van Gedeputeerde Staten aangeboden. Bij de actualisatie is uitgegaan van ongewijzigd beleid.

De Regionale Projectenlijst Woningbouw 2016 betreft de actualisatie van de Regionale De Monitor

Resultaten vanuit de programma's

Projectenlijst Woningbouw 2015. De gemeenten in Midden-Holland zijn zich in de samenwerking bewust van de dynamiek op de woningmarkt zoals de vraag van kleinere huishoudens naar goedkopere woonruimten. Daarom zet de regio ook in op het direct en indirect beschikbaar krijgen van meer van dit soort woonruimten. De [afspraken](#) die het Bestuurlijk Overleg Ruimte Wonen hierover met de provincie heeft gemaakt, zijn in de Regionale Projectenlijst Woningbouw 2016 verwerkt. De Monitor geeft inzicht in de voortgang van de regionale woningbouw.

Midden-Holland maakt werk van energiedoelen

Partijen in Midden Holland gaan samenwerken om in 2050 energieneutraal te zijn en nagenoeg geen fossiele energie meer te gebruiken. De intentieverklaring daarvoor is op 22 juni getekend door bestuurders en vertegenwoordigers van maatschappelijke partijen uit de regio (onder andere woningbouwcorporaties, bedrijvenplatforms, gemeenten, provincie Zuid-Holland en waterschappen, netbeheerders en energiecoöperaties).

Als 1 van de vijf landelijke pilotregio's wordt de regio daarbij ondersteund vanuit de landelijke deal "regionale energiestrategieën", die op dezelfde dag tussen VNG, de Unie van Waterschappen, IPO en het Rijk is gesloten.

Doel is om op regionaal niveau tot een energiestrategie te komen, krachten te bundelen en concrete projecten te versnellen. De Omgevingsdienst Midden -Holland coördineert het programma.

Het aankomende jaar wordt gezamenlijk de noodzakelijke energiebesparing en duurzame opwekking vastgesteld. Het resultaat is een toekomstscenario met uitvoeringsplan, waar alle partijen zich aan binden. Lopende het jaar worden direct concrete maatregelen en acties aangepakt. Cruciaal in de aanpak is de samenwerking binnen de regio tussen bewoners, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheden. Voor de ruimtelijke inpassing worden zogenaamde Ruimte- en Energie-labs (vanuit het ministerie van

I&M opgezet) georganiseerd. Deze zijn onder andere bedoeld voor ambtenaren en bestuurders ruimtelijke ordening (RO-ers), projectleiders, stedenbouwkundigen en duurzaamheidsmedewerkers van de gemeenten in Midden-Holland en de provincie Zuid-Holland. Het Bestuurlijk Overleg en Ambtelijk Overleg Ruimte en Wonen Midden-Holland worden uitgenodigd hieraan deel te nemen.

Platform slappe bodem

Voor het nationale congres over veenbodemdaling 'Heel Holland Zakt' kwamen begin dit jaar zo veel ideeën binnen, dat er al snel werd besloten om in het najaar nog twee bijeenkomsten te organiseren. Op donderdag 22 september 2016 organiseren KCAF, het Platform Slappe Bodem en de gemeente Schiedam een [innovatiemiddag](#). Innovatie is broodnodig om Nederland droog en prettig bewoonbaar te houden. Maar hoe zorg je ervoor dat innovaties worden toegepast, uitgetoetst en verder ontwikkeld? Op 22 september 2016 wordt aan de hand van concrete projecten gekeken naar kansrijke innovaties, het proces van innoveren en de rol van de betrokken partijen.

Hun presentatie op het nationale congres veenbodemdaling was de aftrap voor de gemeente Rotterdam als nieuwe deelnemer aan het Platform Slappe Bodem. Het platform is blij deze grote en vooruitstrevende gemeente te mogen verwelkomen.

Tijdens 'Heel Holland Zakt' vertelde de gemeente Rotterdam samen met een bewoner over [nieuwbouwproject Leonidas](#). Zij maakten hiermee zichtbaar welke grote rol de slappe bodem ook in Rotterdam speelt. Ook in het boekje Rotterdam verdient 't uit 2012 werd al ingegaan op de [innovatieve oplossingen](#) die nodig zijn om te kunnen bouwen op de slappe ondergrond. Daarom heeft de gemeente zich nu aangesloten bij het Platform Slappe Bodem. Samen met het netwerk van andere overheden en marktpartijen kan Rotterdam zo ervaringen van andere benutten en nieuwe kennis helpen ontwikkelen.

Resultaten vanuit de programma's

VERKEER EN VERVOER

RVVP en raadsledenbijeenkomst

In het najaar van 2014 is begonnen met het opstellen van een Regionaal Verkeers- en Vervoersplan (RVVP). Het nieuwe RVVP heeft een tijdshorizon van 2025 met een doorkijk naar 2030 en vervangt het oude RVVP uit 1995. Bij de totstandkoming is samengewerkt in de geest van de netwerksamenwerking: breed, relevant en bijtijds betrekken van stakeholders om draagvlak te creëren en het actief behartigen van gezamenlijke belangen om de wensen effectief voor het voetlicht te brengen. Naast de leden van het regionaal bestuurlijk overleg verkeer en vervoer (alle wegbeheerders in Midden-Holland: Rijkswaterstaat, Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en alle Midden-Hollandgemeenten), waren gemeenten Alphen aan den Rijn en Woerden aangehaakt.

Verschillende consultatieronden en raadsledenavonden op 2 februari 2015 en 28 september 2015 hebben mede bijgedragen aan de totstandkoming van het RVVP. In de afgelopen maanden zijn het eindconcept van het RVVP en het bijbehorende uitvoeringsprogramma ter consultatie voorgelegd aan colleges, raden, aanpalende regionale bestuurlijke overleggen en externe stakeholders zoals de provincie.

Op 5 september 2016 vond de laatste raadsledenbijeenkomst plaats specifiek over het [eindconcept van het RVVP](#). Er bleek veel interesse voor deze thema-avond wat zich liet zien in een goede opkomst van raadsleden. De avond begon met een toelichting op de totstandkoming van het RVVP en de inhoud. Daarna was er gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan over de resultaten.

Tenslotte kwamen de belangrijkste reacties uit de consultatie aan de orde. De opbrengst van deze avond wordt samen met de ingekomen reacties uit de consultatie betrokken bij de afronding van het definitieve RVVP.

Het uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld op 10 oktober 2016 in het bestuurlijk overleg verkeer en vervoer Midden-Holland. Daarna gaat het naar de colleges van de gemeenten, met het verzoek het ter vaststelling voor te leggen aan de raden.

Partijen slaan handen ineen voor versnelde verbreding A20 lobby

Na een bijeenkomst vandaag over de A20 problematiek hebben verschillende partijen uit het bedrijfsleven en de lokale, regionale, provinciale en landelijke politiek minister Schultz van Hagen (Infrastructuur & Milieu) hun hulp aangeboden om de aanleg van de verbreding van de A20 verder te bespoedigen. Bijvoorbeeld door publiek private samenwerking en met innovatie, zoals het nieuwe rijden. Eerder gaf de minister aan voor een spoedige verbreding te zijn, maar dat alleen te kunnen als er geld vrijkomt bij andere projecten. Bedrijfsleven, overheden, transport en land- en tuinbouworganisaties hebben waardering voor de inzet van de minister, maar willen dat het onderwerp hoger op de politieke agenda komt en blijft.

Ondanks het feit dat de minister - op verzoek van de Tweede Kamer - een studie naar de verkenning laat uitvoeren, staat de verbreding van dit deel van de A20 nu nog niet eerder op de planning dan 2026-2028. Verkeersanalyses tonen echter aan dat het traject zonder verbreding een structureel knelpunt is en blijft.

Innovatie en samenwerking

De bijeenkomst maakt deel uit van een lobbytraject, dat gemeente Zuidplas samen met de provincie Zuid-Holland en regio Midden-Holland is gestart met als doel de verbreding van de A20 naar voren te halen. Zij krijgen hierbij bijval van TLN, EVO/FENEDEX, LTO, Metropoolregio Rotterdam Den Haag, ANWB, VNO-NCW, Deltalinqs en omliggende gemeenten en bedrijven in de provincie. Kamerleden Salima Belhaj (D66), Erik Smaling (SP), Barbara Visser (VVD) en Duco Hoogland (PvdA) steunen eveneens de wens voor versnelling van de aanpak van de A20 problematiek. Een aanpak in de sfeer van publiek private samenwerking kan hierbij helpen waarvan bekend is dat de minister daarvan een groot voorstander is. Tijdens de bijeenkomst hebben de partijen creatieve en innovatieve invalshoeken besproken, zoals Het Nieuwe Rijden en milieuaspecten om de realisatie van de verbreding te kunnen versnellen. De Zuid-Hollandse partijen willen daar graag een bijdrage aan leveren.

Resultaten vanuit de programma's

Verkeersveiligheid, doorstroming en risicobeheersing

A20 tussen Gouda en Nieuwerkerk is een black spot. Deze weg is momenteel één van de meest onveilige autosnelwegen in de regio Zuid-Holland, specifiek ter hoogte van Nieuwerkerk aan den IJssel. Daar gaat de weg over van drie naar twee rijbanen. Bovendien zijn de rijbanen smaller dan gemiddeld waardoor eerder werd besloten dat 130 km/uur niet haalbaar was. Op verschillende plekken op dit tracé gebeuren wekelijks ongelukken. De files die daardoor ontstaan hebben gevolgen voor de doorstroming van de gehele regio en leiden regelmatig tot verkeersinfarcten op rijkswegen, provinciale wegen en het lokale wegennet in de omringende gemeenten. De A20 tussen Gouda en Nieuwerkerk aan den IJssel staat al jaren hoog in de jaarlijkse filetop-50 (tweede plaats). Dit betekent ook dat de bereikbaarheid van economisch belangrijke locaties steeds verder onder druk komt te staan.

SOCIAAL DOMEIN

Programma Sociaal Domein Regio Midden-Holland 2016/2017

In 2016 wordt een basis gelegd voor de operationalisering van de inhoudelijke speerpunten 'Zorg op orde' en 'Zorgzame samenleving ondersteunen', twee speerpunten uit de strategische agenda Regio Midden-Holland. Op 1 februari 2016 organiseerden gemeenten (Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein) en aanbieders (Transmuraal Netwerk) een gezamenlijke conferentie om tot een gedeelde transformatie agenda voor Midden-Holland te komen. In die transformatie-agenda zijn een aantal opgaven/projecten samengebracht. Hiermee wordt een regionaal/lokaal proces ingezet naar de invulling van een samenhangend en vernieuwd ondersteuningsaanbod, in dialoog met de gebruikers. Ieder project kent bestuurlijke en ambtelijke trekkers en in projectgroepen wordt over organisaties en domeinen heen samengewerkt. Regelmatig zal aandacht worden besteed aan resultaten die met deze transformatieprojecten worden geboekt. Een van de projecten is de implementatie van het transformatieproject 'Learning

community', waarvoor inmiddels ook landelijk belangstelling is.

Learning community

"Als we de transformatie in het sociaal domein willen laten slagen, moeten we ook echt anders gaan werken." Het sociaal domein in de regio Midden-Holland benut hiervoor een learning community Andere handen. De learning community biedt professionals mogelijkheden om slimmer te communiceren en anders samen te werken. Ook als teamleden bij verschillende organisaties (gemeenten, zorg- en/ of welzijnsaanbieders etc.) werken.

Anders samenwerken Sociaal Domein Midden-Holland krijgt landelijke aandacht

Deze aanpak van Anders Samenwerken krijgt nu landelijk aandacht. Op 3 oktober 2016 wordt er samen met KING/ VNG in Utrecht een kick-off bijeenkomst Inspiratie voor Sociale Innovatie georganiseerd. Tijdens deze interactieve bijeenkomst, krijgen deelnemers een inkijkje in hoe de learning community Andere handen kan worden benut om beter samen te werken binnen het Sociaal Domein. Om van en met elkaar te leren en samen de transformatieopdracht waar maken. Het Sociaal Team Bodegraven-Reeuwijk is in 2015 als eerste gemeente gestart met de 'Andere handen community', een platform voor professionals die over muren van organisaties heen samenwerken en samen leren. Recent zijn hier de samenwerkende gemeenten Sociaal Domein Regio Midden-Holland aan toegevoegd. De professionals (van onder andere de sociale teams) staan hierdoor met elkaar in verbinding om de inwoners zo goed mogelijk te bedienen. Op het platform kunnen professionals die werken in het brede werkveld van het sociaal domein ervaringen delen, elkaar vragen stellen en ontdekken wat er gaande is buiten de eigen omgeving. Gebruikers zeggen: "Doordat we als Sociaal Team en als gemeente zijn aangesloten op Andere Handen kunnen we snel informatie met elkaar delen en dat levert op voor cliënten." Een learning community verbindt mensen, organisaties en kennis. Meer informatie is te vinden op: www.anderehanden.com

Resultaten vanuit de programma's

NATUUR, WATER EN RECREATIE

Waterrecreatie op en erfgoed langs de Hollandsche IJssel

Eerder dit jaar is gestart met een bestuurlijke verkenning naar draagvlak voor de ontwikkeling van waterrecreatie en erfgoed op en langs de Hollandsche IJssel. Dat draagvlak is er in grote mate, dus met veel enthousiasme wordt aan het vervolg gewerkt.

Op 12 mei vond een 'Inspiratieavond Waterrecreatie en Erfgoed Hollandsche IJssel' plaats. Deze door tal van maatschappelijke partijen bezochte avond zorgde voor een volle zaal bij Promen. Naast een aantal gemeentebestuurders gaf ook gedeputeerde Rik Janssen acte de presence. Er zijn die avond tientallen ideeën verzameld over het gehele tracé van de Hollandsche IJssel. Het enthousiasme bleek werkelijk aanstekelijk te zijn.

Intussen zijn alle gemeenten, ook de Utrechtse, aangehaakt. Evenals provincie Zuid-Holland en de betrokken waterschappen en een nog steeds groeiend aantal maatschappelijke partners en recreatieondernemers.

Na 12 mei is direct gewerkt aan een vervolg. Dat leidde in juli tot een opdracht aan Waterrecreatie Nederland en aan ErfgoedWerf om een zogenaamde kanskaart te gaan ontwikkelen.

Voor de uitwerking daarvan werden in augustus drie gebiedssessies gehouden: één voor het Utrechtse deel, één voor de Zuid-Hollandse noordoever en een voor de zuidoever. Ook deze bijeenkomsten waren met elk zo'n 10 – 15 aanwezige maatschappelijke partijen en recreatieondernemers weer goed bezocht en leverde tal van aanvullende kansen en mogelijkheden op. Deze zijn verwerkt in een [digitale kanskaart](#), die sinds eind augustus online staat om aanvullingen en reacties te verzamelen. In het najaar worden één of meer grote bijeenkomsten worden georganiseerd, waarin het resultaat tot dat moment met iedereen gedeeld wordt en de plannen voor het vervolg erop worden gepresenteerd.

Juridische bescherming van kleine vaarwegen

De regio Midden-Holland boekte in december 2015 succes met een lobby bij Provinciale Staten over de nieuwe Vaarwegverordening. Nu wordt een start gemaakt met het proces om zorg te dragen voor ruimtelijk juridische bescherming van kleinere, recreatieve vaarwegen. Deze zijn op dit moment niet beschermd, maar maken nu of in de toekomst deel uit van een recreatief vaar netwerk. Om dat te realiseren zijn verschillende disciplines nodig die dit in afstemming met waterschappen en buurgemeenten lokaal handen en voeten kunnen gaan geven. Immers, door een enkele duiker of een te lage brug kan zomaar een vaarroute gefrustreerd worden.

Opening wandelrouten netwerk Gouwe Wiericke: 12 oktober

Het (voormalige) Natuur en Recreatieschap Reeuwijkse Plassen e.o. heeft in november 2013 opdracht verleend aan Groenservice Zuid-Holland tot verdere ontwikkeling van hoofdwandelroutes tussen de NS stations van Woerden, Alphen aan den Rijn, Boskoop, Waddinxveen, Gouda Centraal, Gouda Goverwelle en Bodegraven. Parallel aan de inrichting van de hoofdwandelroutes is ook het fijnmaziger wandelrouten netwerk in de deelgebieden van Gouwe Wiericke ontwikkeld. De Groenalliantie heeft op verzoek van Regio Midden-Holland de realisatie van het wandelrouten netwerk

Resultaten vanuit de programma's

in Gouwe Wiericke op zich genomen. Zij zorgden tevens voor een subsidieverzoek aan Provincie Zuid-Holland. Groenservice Zuid-Holland heeft daarna de uitvoering op zich genomen. Alle onderdelen van het bedachte netwerk waar geen knelpunten in zitten, zijn in het routenetwerk van maar liefst 250 km opgenomen. Overal in Gouwe Wiericke zijn de routepaaltjes al geplaatst. Ook wordt gewerkt aan de informatiepanelen bij de knooppunten. Opening van dit deel van het provinciale wandelroutenetwerk vindt plaats op 12 oktober. Het netwerk kan daarna nog worden verbeterd en aangevuld als een aantal fysieke knelpunten opgelost kunnen worden.

CULTUUR

Voortgang Cultuureducatie met Kwaliteit in Midden-Holland

De huidige subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit komt eind 2016 ten einde. Inmiddels is de nieuwe regeling voor 2017 – 2020 gelanceerd. De regeling biedt voldoende aanknopingspunten om verder te gaan op de ingeslagen weg. De Provinciale subsidie voor de cultuurnetwerker stopt. De inzet van de cultuurnetwerker is echter gegarandeerd door de regionale aanstelling binnen Regio Midden-Holland.

OCW over Cultuureducatie met kwaliteit 2017-2020

Ambities van het ministerie van OCW voor Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020 zijn:

- vergroten van het bereik (met betrekking tot het aantal scholen)
- samenwerking met lerarenopleidingen en het kunstvakonderwijs ten behoeve van deskundigheidsbevordering
- ruimte voor ontwikkeling: procesgericht werken en het verbinden van vakken
- aandacht voor kennisdeling in netwerken van scholen en tussen culturele instellingen

Basis van de opzet is samenwerking tussen provincies, grote gemeenten en het Rijk.

Consequentie van de nieuwe opzet voor provincie Zuid-Holland is dat de RAS-constructie niet wordt gecontinueerd. Dit gaf aanvankelijk onrust met betrekking tot de voortgang van de samenwerking. Bestuurlijk zijn de krachten in Midden-Holland hieromtrent gebundeld tijdens de conferentie Cultuureducatie Midden-Holland. De bestuurders hebben bij de gedeputeerde van de Provincie Zuid-Holland aangedrongen op een oplossing op provinciaal niveau. Hieraan is gehoor gegeven. De regio Midden-Holland kan haar aanvraag nu indienen via de provinciale ondersteuningsinstelling Kunstgebouw of via een grotere gemeente.

Ondertussen is de werkgroep Cultuureducatie met Kwaliteit aan de slag met de nieuwe subsidieaanvraag. Wederom zal het ingelegde bestaande cultuureducatiegeld worden verdubbeld door het Rijk. Met het verdubbelde geld werken we aan de doelen van de regeling. Evenals de vorige periode, doen gemeenten Zuidplas en Gouda actief mee. Gemeente Waddinxveen brengt in de nieuwe aanvraag ook geoormerkte Cultuureducatiegelden in waardoor het bereik van de regeling toeneemt. Daarnaast wordt de cultuurnetwerker wederom ingezet, met focus op het actief betrekken van de gemeente Krimpenerwaard en Bodegraven-Reeuwijk bij de mogelijkheden die er zijn. De aanvraag wordt bestuurlijk en ambtelijk afgestemd met de regiegemeenten.

Uitreiking cultuurwaaiers

Om cultuureducatie op scholen praktisch te ondersteunen is voor de zomer in twee gemeenten de cultuurwaaier uitgereikt, in gemeente Krimpenerwaard en Waddinxveen. Eerder gebeurde dit ook in Gouda en Zuidplas.

Pieter Neven, wethouder Onderwijs van de gemeente Krimpenerwaard, heeft het eerste exemplaar uitgereikt op de Prinses Ireneschool in Krimpen aan de Lek.

Resultaten vanuit de programma's

Saskia van Wijnen, leerkracht en tevens Intern Cultuurcoördinator, nam de cultuurwaaier in ontvangst. Daarbij was een aantal leerlingen aanwezig.

Foto: wethouder Pieter Neven overhandigt de cultuurwaaier aan juf Saskia Coen (groep 2a) en Anne-Mae (groep 6) kijken nieuwsgierig toe.

De Cultuurwaaier is een inspiratieboekje met creatieve, culturele en kunstzinnige lesideeën die gemakkelijk in de klas door docenten zijn toe te passen. Deze ideeën variëren van complete lessen tot korte prikkels om tijdens de les te gebruiken of als 'energizer' tussendoor. De waaier heeft 200 pagina's met voor iedere lesdag van het jaar een inspirerend idee binnen de disciplines beeldend, muziek, dans, theater, literatuur, film en cultureel erfgoed.

In Waddinxveen overhandigde wethouder Brigitte Leferink de eerste cultuurwaaier op de Rehobothschool tijdens een schoolbreed beeldend project. De cultuurwaaier werd in ontvangst genomen door de schooldirecteur Johan Stam en de Intern Cultuurcoördinator Arieta Marck.

Foto: wethouder Brigitte Leferink reikt cultuurwaaier uit aan Johan Stam, directeur Rehobothschool, en Arieta Marck, intern cultuurcoördinator.

De Cultuurwaaier is ontwikkeld door de werkgroep Cultuureducatie met Kwaliteit regio Midden-Holland waarin deelgenomen wordt door Kunstpuntgouda, de Brede School Gouda, Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas en Regio Midden-Holland en is financieel mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie. Via de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit wil het Ministerie van OCW een kwaliteitsimpuls geven aan cultuureducatie binnen het basisonderwijs. De waaier is beschikbaar voor alle scholen in Midden-Holland.

Ruimte en Wonen

Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt

Sociaal Domein

Verkeer en Vervoer

Natuur, Water en Recreatie